

1900-11-17

þÿ £ ¹ ´ · Á ¿ ´ Á ¿ ¼ ¹ ⁰ ¬ ⁰ ± ¹ » ¹ ¼ µ ½ ¹ ⁰ ¬ -

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ⁰ ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

<http://hdl.handle.net/11728/7827>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

-Θαυμάσιες Μεταφορές

Γένεια

- Δημ. Έργα
- Σιδηροδρομικός
- Λιμενικά
- Οδ. Αιγύτου
- Αρμολογικός
- Φορολογία
- Παιτός
- Λιμενός
- Κ. Συναία
- Κυριαβόστασι

- COOP
- φορολογία
- χρωμα
- μεσαορία

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ
ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τὸ ζήτημα τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ λιμενικῶν ἔργων ἐν τῇ νήσῳ ἐτέθη πάλιν ἐπὶ τοῦ τάπητος ἐπιβίσεων θετικωτέρων μὲν ἀλλὰ στενωτέρων ἢ πρότερον καὶ ὑπὸ ὄρους, εἰς ὑπαγορεύει τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. Ἐπιπλοῦμεν ὅμως ἃτι θα ἐπαληθεύῃ τὸ ἀρχαῖον λόγιον, "ἀρχὴ ἡμισυπαντός", καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος ἐν Ἀρμολογίῳ θὰ παρεμποδίσωσι παραπλήσια ἔργα καὶ εἰς ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τῶν Κυπριακῶν ἀκτῶν.

Περὶ τῶν ἔργων τούτων θεωροῦμεν καθήκον ἡμῶν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ὀλως προσοπτικὴν ἡμῶν γνώμην ἀπηλλαγμένον πάσης τοπικῆς προκαταλήψεως καὶ ἐξετάζοντες τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἀπάσης τῆς νήσου ἵνα πρὸς ταῦτα διατεθῇ εὖνους ἡ κοινὴ γνώμη καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἡ προσοχή.

Καθῆκον πάσης Κυβερνήσεως εἶναι ἡ δίκαια κατανομή τῶν φορολογικῶν καὶ ἄλλων ὀποχρεώσεων καὶ τῶν ἀντιστοιχούντων εἰς ταύτας δικαιωμάτων μεταξὺ πάντων τῶν δηκόων. Πᾶσα ὄψις πρὸς ἐλιχὴν καὶ ἡθικὴν πρόσοδον καὶ εὐημερίαν πρέπει νὰ γίνηται καθ' ἅπαντα τὰ σημεῖα τῆς λαϊκῆς μάζης ἵνα μὴ συμβαίη διασπασίς καὶ ἀποσύνθεσις ἕνεκα μονομεροῦς καὶ μεροληπιτικῆς ἐνεργείας. Ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν

διαφόρων τμημάτων χώρας τι-
νός ἢ ἐπικρατείας εἶνε εὐεργε-
τική διὰ τὴν ἐξ ὁπ' ἀμοιβῆς ἐξυπηρε-
τῶνται καὶ προσάγονται τὰ συμ-
φέροντα τῶν διαφόρων τμημάτων
δ' ἀμοιβαίων ἰθυσίων καὶ παραχω-
ρήσεων.

Αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν, ὡς καὶ ἄλλα
πολλὰ, παρωράθησαν καὶ παρηγ-
κωίνισθησαν ἐν τῇ ἐξοκρατουμένῃ
ταύτῃ νήσῳ καὶ ἀπὸ τινων ἤδη
ἔτων παρατηρεῖται διαρκῆ καὶ ἐ-
πίμονος τάσις πρὸς προαγωγὴν ὡ-
ρισμένων τμημάτων τῆς νήσου
ἐπὶ θυσίᾳ τοῦ μεγίστου μέρους αὐ-
τῆς.

Ὁ Ἀκριδικὸς φόρος ἀπιβαρύνει
ἅπαντας τοὺς νησιώτας, τ' ἀπὸ
τούτου δὲ ἀγαθὰ ἀπολαμβάνει
οὐδεὶς ἀποκλειστικῶς μόνῃ ἢ Με-
σαρέᾳ, ἧς καὶ τὰ σπαρτά προστα-
τεύονται διὰ τῆς καταδιώξεως τῆς
ἀκριδος καὶ τῆν χρηματικὴν διὰ
ταύτην ἀμοιβὴν λαμβάνουσιν οἱ
οἱ κάτοικοι ταύτης. Τοῦ Ἀκριδικῆν
Ταμείου ἀνήκει εἰς ἅπασαν τὴν
νήσον, ἀλλ' αἱ πρόσοδοι τούτου
ἔπαθον γενναίαν ἀφαίμαξιν διὰ
τὴν κατασκευὴν σημαντικῶν ἀρ-
θροῦσιν ἔργων ἐν Μεσαρέᾳ. Οὐ-
δένα λαμβάνει ὁ λόγος τῆς κυβερ-
νητικῆς ταύτης μεροληψίας, ὅτι ἡ
Κυβέρνησις ὑπερ ἀξήρως τῶν
γεν. προσόδων αὐτῆς μεριμνήσασ-
μόνον κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον καὶ
ταχύτερον τρόπον. ἔστρεψε τὴν
προσοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν ποταμό-
χυτον ἐριθώλακα Μεσαρέαν, παρ-
τηγώνισε δὲ τὰ λοιπὰ τμήματα
καὶ διὰ τῆς μονομεροῦς ἐνεργείας
αὐτῆς ἀπειλεῖ νὰ φέρῃ εἰς ὄλεθρον
πόλιν ἀπ' αἰώνων ζῶσαν καὶ ἀκ-
μάζουσαν.

Ἐνταύτοις ὁ λαός καί οἱ ἀντι-
πρόσωποι αὐτοῦ οὐ μόνον ἀγογγύ-
σι δὲ ἀλλά καί εὐαρέστως προσέ-
φεραν τὰς ζητηθείσας θυσίας ὑπὲρ
τῆς εὐνοουμένης χώρας, ὑπὸ τῆς
τῆς φύσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως,
διότι τὴν εὐήμεραν καὶ πλούσιον
παντός τμήματος τῆς νήσου γῆ,
θεοδύως χαιρετίζουσιν ἅπαντες αὐ-
τῆς οἱ κάτοικοι. Ἡ ἀλληλεγγύη, δὲ
μὲν μεταξὺ πάντων τῶν ἰσθη-
τῶν καὶ οἱ ἀδελφικοὶ δεσμοὶ ἐντι-
νόμενοι καὶ ἐκδιαζόμενοι παρὰ τῆς
κυβερνήσεως δύνανται νὰ διασπα-
σθῶσιν ἐπὶ μεγίστη βλάβῃ τοῦ δ-
μογενοῦς καὶ ὁμαίμονος λαοῦ.

Διὰ τὸ νέον σχέδιον τῶν σι-
δηροδρομικῶν καὶ λιμενικῶν ἔργων
ἡ κυβέρνησις ἀπαιτεῖ νέας θυσίας
παρὰ τοῦ παγκυπρίου Ἀκριδικοῦ
Ταμείου ἕνα κατασκευάσει σιδηρο-
δρομικὴν γραμμὴν διατρέχουσαν
τὴν Μεσαρέαν ἀπὸ Λευκωσίας εἰς
Ἀμμόχωστον καὶ λιμένα ἐν τῇ πό-
λει ταύτῃ. Κατὰ προτίμησιν μάλιστα
οὐκ ἀποφασίζεται νὰ κατασκευάσει ἀ-
ναλώμασι τοῦ ταμείου τούτου καὶ
ἄλλων πόρων πρῶτον τὸν λιμένα,
ἀπὸ τῶν προσόδων τοῦ ὁπλοῦ
οὐδὲν θὰ ὠφελῆται τὸ ταμεῖον τοῦ-
το, ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι τοῦλάχιστον
οὐκ ἐκτελεσθῶσιν κοινωφελῆ ἔργα
καὶ εἰς ἄλλα τῆς νήσου τμήματα.
Τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου
ἀναστήσει εἰς ἀπώτερον χρόνον,
τοῦθ' ἵπερ ἡμεῖς τοῦλάχιστον προ-
σωπικῶς ὁὐκ θεωροῦμεν καὶ μέγα
κακόν, εἰμὴ σιμαντικὸν μέρος τῶν
προσόδων τοῦ Ἀκριδικοῦ ταμείου
καθίστατο ὑπέγγυστον δι' ἔργον ἐπὶ
ἀόριστον ἀναβαλλόμενον καὶ διπερ

ἐκτελούμενον δὲν ὀπισχνεῖται με-
μάλην καὶ γενικὴν ὀπὲρ τοῦ τόπου
ὠφέλειαν. Καὶ ἄλλοτε ἐγράφαμεν
καὶ νῦν ἐπαναλαμβάνομεν διτι σιέρ-
γομεν εἰς τὴν κατασκευὴν οἰδηρο-
δρόμου ἐφόσον ἡ κυβέρνησις ἐπιμέ-
νει εἰς τοῦτο καὶ ἀρνεῖται νὰ κα-
τασκευάσῃ ἄλλα ἔργα γενικωτέρου
καὶ ἀσφαισιτέρου συμφέροντος.

Δὲν λανθάνει τὴν πεπολιτισμέ-
νην κυβέρνησιν ἡμῶν διτι ἡὐδαιμό-
νησαν πρωϊμώτερον καὶ ἐξεπολι-
τίσθησαν αἱ νῆσοι καὶ αἱ περὶ θα-
λάσσιοι χῶροι. Ἦσαν ἐγένοντο ὅσοι
τε τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης εὖ-
λίμενοι καὶ εὐπρόσοιτοι εἰς τοὺς τολ-
μηροὺς ποντοπόρους. Διὰ τὴν νῆσον
Ἰδίαν ὡς τὴν Κύπρον, ἣς αἱ ἀχαιαὶ
εἶνε ἀλλίμενοι καὶ ἀναπεπταμένα
εἰς πάντας τοὺς ἀνέμους ὁπάρχει
κατεπίγουσα ἀνάγκη ἔργων λιμε-
νικῶν εἰς σημεῖα ἐπιχειρήματα ἵνα γέ-
νηται ἡ νῆσος προσιτὴ πανταχό-
θεν ἀπὸ θαλάσσης καὶ οὕτως αἱ
μικραὶ ἄλλως ἀποστάσεις ἐν τῇ
νῆσῳ καταστάσιον ἐλάσσονες καὶ ἡ
μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συχνοτητα
καὶ τῶν μερῶν τῆς νήσου πρὸς
ἄλληλα θὰ γένηται συχνοτέρα καὶ
μᾶλλον εὐχερής.

Ἐάν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξωμεν
μεταξὺ οἰδηροδρομικῶν καὶ λιμε-
νικῶν ἔργων, ἡ ἐπιπροτιμώμεν τὰ
λιμενικὰ ἐν εὐρυτάτῃ ὡς οἶόν τε
ἐκτάσει μετὰ τῆς ἐκ παραλλήλου
κατασκευῆς ἀποξιστῶν ἐκ τῶν δια-
φόρων κέντρων πρὸς τὰς θαλάσσι-
ας διεξόδους. Οὕτω μόνον καὶ ἡ
ἀκτοπλοία θὰ καθίσταται ἐπιωφελέτης

και η προεγγισις Ιστιοφόριων και
ἀτμοπλοίων ἔτιωθεν προερχομένων
θὰ διηρυζόλυνε τὴν μετὰ τοῦ ἔξω-
τερικοῦ ἐπικρινωινταν. Αἱ βόρειαί
και βορειοδυτικαὶ ἀκταὶ τῆς Κύ-
πρου ἀπρόσοιτοι εἶναι ἀπὸ θαλάσ-
σης και ἐκτεθειμέναι εἰς τὰς σφο-
δρὰς ριπὰς τοῦ ὁρητικῶς ἀπὸ τοῦ
Ταύρου κρημνιζομένου βόρρᾶ κα-
τέστησαν τὸ πρόσθετον τῶν πλοίων
και τῶν ἀσφαλειῶν, και τὰ προΐόν-
τα τοῦ τμήματος τούτου τῆς νή-
σου πάνυ δυσχερῶς και ἀντι ναύ-
λων ἀδρῶν ἀποσιτέλλονται εἰς τὴν
ξένην. Ἀλλὰ και αἱ μεσημβριναὶ
και νοτιοδυτικαὶ ἀκτα, ὅπου κείν-
ται τὰ σημαντικώτερα ἐμπορικὰ
κέντρα παραμένουσιν ἀλλήμενα και
πολλάκις ἐν χειμῶνι οὐδὲ μεγά-
λης δυνάμεως και γιωργητικότητος
ἀιμόπλοια θινάνται νὰ προσορμι-
σοῦσιν ἀσφαλῶς, εἰς μεγιστους δὲ
ἐκτιθενται κινδόνους ἐν πάσῃ μὲν
ῶρᾳ ἰδίᾳ δὲ ἐν χειμῶνι τὰ Ιστιο-
φόρα, ὅσα ἤθελον προσορμισθῆ εἰς
τούς ὑπάρχοντας ὄρμους.

Ἀσφαλῆς λιμὴν ἐν Ἀμμοχώ-
στῃ ὅ' ἀπετέλει σημαντικὸν κέν-
τρον ἐμπορικὸν και θαλασσοῶν δι-
έξοδον τοῦ μεγιστου μέρους τῆς
Μεσαρῆας και ἀπάσης τῆς Καρ-
πασίας. Θὰ ἠδύνατο δ' ἐπαρκῶς
εὑρυνόμενος νὰ χρησιμεύσῃ και ὡς
σταθμὸς ναυτικὸς τοῦ Ἀγγλικοῦ
στούλου ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐσχάτῃ
τῆς Μεσογείου πρὸς ἐξυπηρέτησιν
τῆς αὐτοκρατορικῆς πολιτικῆς τῆς
Β. Βρετανίας, ἢ δὲ Ἀμμόχω-
στῆς ν' ἀνασῆθῃ ἐκ τῶν ἐρειπι-
ων και τα Βαρόσια νὰ προαχθῶ-
σιν εἰς πόλιν εὐδαίμονα και ἀν-
μαίαν.

Ἀπὸ τῶν σκοτεινῶν ἔτι ἡρωϊ-
κῶν χρόνων καὶ πέραν. τούτων
μέχρι σήμερον ἡ ἱστορία διδάσκει
ὅτι τὸ πάλαι Κίτιον νῦν δὲ Λάρ-
ναξ ἀποτελεῖ σημαντικώτατον καὶ
ἐπικαιρότατον ἐμπορικὸν κέντρον
ἐν τῇ νήσῳ, ἀπεθεῖ δὲ πρὸς τὴν
μακροτάτην καὶ ἐνδοξὴν ἱστορίαν
καὶ συμπεριφέρεται ἀτόργως πρὸς
τὴν πόλιν ταύτην ἢ Κυβέρνησις
μνηστικῶς κατασκευάζουσα λιμένα
ἐπὶ γειτονικῆς ἀκτῆς καὶ ἀποκλεί-
ουσα ταύτην καὶ τῆς σιδηροδρομι-
κῆς γραμμῆς, μὴ ἀναλογισμένη
ὅτι ἐκμηθεύεται οὕτω μεγάλην ἀ-
στικὴν περιουσίαν καὶ καταδικάζει
εἰς ὄλεθρον σημαντικώτατον κέν-
τρον ἐμπορικὸν καὶ γεωγραφικῶς
λίαν ἐπικαιρὸν. Πρὸ παντὸς σιδη-
ροδρομικοῦ ἔργου ἢ ἐκτελέσεις λι-
μενικῶν ἔργων ἐν τῷ θρῆματι τῆς
Λάρνακος ἐξασφαλιζόντων ἐν πᾶ-
σιν τοῦ ἔτους ὥρα τὴν προσέγγισιν
καὶ ἱστιοφόρων καὶ ἀεμπλοίων οὐ
μόνον θὰ διετήρει ἀλλὰ καὶ θὰ
προῆγε σημαντικῶς τὴν ἐμπορικὴν
ἀξίαν καὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρα-
σίαν τῆς πόλεως ταύτης ἢ ἀποτελεῖ
ὅτι τὸ ἐπίγειον τοῦ νοτιονατολικοῦ
τμήματος τῆς Μεσογείας ἀπὸ Πρα-
σιέου καὶ ἐντεῦθεν, τῆς πρωτευ-
ούσης τῆς νήσου καὶ τοῦ πλείστου
μέρους τῆς Ἐπαρχίας Λευκωσίας.
Ἡ Λεμησοῦς ἀντιπαθιστῆ τὴν
ἀρχαίαν Ἀμαθοῦντα καὶ τὰ μεγα-
λοπρεπῆ κτίσματα τῶν ἐν τῇ ἀρχαι-
ότητι λιμενικῶν ταύτης ἔργων δι-
δάσκουσιν ἐπαρκῶς τὴν ἀγγλικὴν
κυβέρνησιν τί πρέπει νὰ πράξῃ καὶ
κατὰ τὰς ἀκτὸς ἐκείνας. Ἀσήμαν.

τοι νομιζομεν δαπάναι θι διαί-
θεντι πρὸς καθαρισμὸν καὶ ἐκθά-
θουσιν τοῦ λιμένος τῆς Πάφου καὶ
κατασκευῆν μικροῦ κυματοθραύστου
ἀναχύπτοντος τὴν ἑρμῆν τῶν κυ-
μάτων τῆς μεσογείου κατὰ τὸ σιό-
μιον τούτου, ἵνα εἰσπλέωσιν εἰς
αὐτὸν πλοῖα καὶ διμύπλοια μέσης
χωρητικότητος.

Ἐπί τῶν βορείων ἀκτῶν ἢ
Κορήνεια καὶ τὸ Καραθροστάσιον
δύνανται διὰ λιμενικῶν ἀναλόγων
πρὸς τὴν γεωγραφικὴν καὶ ἔμπο-
ρικὴν ἀξίαν αὐτῶν νὰ καταστῶσιν
εὐεργετικώταται εἰς τὰ περακείμε-
να τῆς νήσου τμήματα καὶ νὰ ἐν-
θαρρύνωσι τοὺς κατοίκους εἰς συν-
τονωτέραν ἐπίδοσιν τῶν ποικίλων
καὶ ἐπιχειρῶν προϊόντων ὅσα πα-
ράγονται ἐν αὐτοῖς.

Ὅθεν ἀπιτρέπουσι τὰ ὄρια ἐνὸς
ἄθροου ἵνα διεξέλθωμεν λεπτομε-
ρῶς πάντα τὰ πρόδηλα ἄλλως καὶ
πειστικώτατα ἐπιχειρήματα ἀπὲρ τῆς
γνώμης ἡμῶν ταύτης, ἣτις συνήδει
καὶ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρὸς τὸ
συμμέρον ἀπέναντι τῶν κατοίκων
τῆς νήσου. Ἡ σιδηροδρομικὴ συγ-
κοινωνία θὰ καταστῆ ἀναγκαία
διὰ καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς νήσου
καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀξήσῃσιν
τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῶσιν
αἱ ἀμαξίται καὶ τὰ ἐπιθαλάσσια
κέντρα εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐ-
πιβατῶν καὶ τῶν προϊόντων καὶ
εἰς τὴν ἄλλην ἔμπορικὴν κίνησιν.
Ἄλλὰ τοῦ τρισμάκαρος τούτου καὶ
ροῦ ἀπέχομεν πολὺ καὶ ὀφείλομεν
νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
μᾶλλον κοινωφελῶν καὶ κατεπει-
γόντων ἔργων παρασκευάζοντες αἰ-
σιώτερον μέλλον.